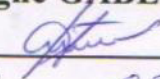

APROB:
Director General al Agenției Naționale
Pentru Siguranța Alimentelor
Gheorghe GABERI

„27” 02 2018

GHIDUL

**DE INSPECȚIE ÎN CÂMP A SECTOARELOR SEMINCERE DE CEREALE PĂIOASE ÎN
CONFORMITATE CU SCHEMELE SEMINCERE OCDE - ORGANIZAȚIA DE
COOPERARE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ**

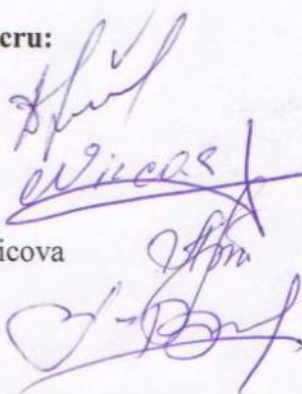
Grupul de lucru:

1. D. Rusu

2. V. Nirca

3. T. Pșenicinicova

4. O. Besarab

INTRODUCERE

Certificarea varietală a cerealelor păioase necesită o verificare a condițiilor de producere la nivel de parcelă.

Rezultatul notărilor precum și informațiile sau documentele care sunt transmise în activitatea de inspecție au caracter confidențial și nu pot fi transmise la alți inspecțori.

Ghidul indică, inspectorului, etapele care se parcurg în vederea inspecției în câmp în conformitate cu cerințele Schemelor Semincere OCDE pentru certificarea varietăților a cerealelor păioase destinate comerțului național și internațional, de la înscrierea cererii la multiplicare a culturii, până la luarea deciziei finale, metodele de inspecție și documentele care se întocmesc.

Etapele de bază a procedurii de inspecție sunt:

1. Înregistrarea la multiplicare - se prezintă documentele necesare înscrierii, termenele de depunere a documentelor și verificările care se efectuează pentru înscrierea culturii la multiplicare;

2. Programarea controalelor - după înregistrare, cultura trebuie să figureze în programul anual de multiplicare, pe baza căruia fiecare inspector deține situația culturilor supuse multiplicării, în unitățile repartizate. După documentare, inspectorul își programează controalele urmărind realizarea obiectivelor pentru a lua decizia finală;

3. Obiectivele urmărite și modul de realizare a acestora:

- ✓ Asolamentul;
- ✓ Izolare spațială;
- ✓ Stare culturală;
- ✓ Coincidență la înflorire;
- ✓ Identitate varietală;
- ✓ Puritatea varietală a componentelor;
- ✓ Starea sanitară;
- ✓ Evaluarea producției.

4. Completarea obligatorie a tuturor documentelor și materialelor ajutătoare pentru inspecția în câmp.

5. După ce inspecția în câmp a fost efectuată conform cerințelor schemelor semincere OCDE, se ia decizia aprobării finale cu întocmirea Documentului de Inspecție în Câmp.

Eliberarea documentului de inspecție în câmp stabilește următoarea independență procedural - documentată:

Pre-control și post-control

↓ ↔ ↑

Documentul de inspecție în câmp

↓

↓

Certificatul de calitate eliberat de ANSA sau de un laborator acreditat, atribuirea numerelor de loturi și a intervalelor de etichete.

Certificatul de varietate OECD eliberat de ANSA

1 . ÎNSCRIEREA LA MULTIPLICARE

ÎNREGISTRAREA AGENTULUI ECONOMIC

Activitatea privind producerea în vederea comercializării, a semințelor de cereale păioase se realizează de către agenți economici autorizați.

1.1 DOCUMENTELE PENTRU ÎNSCRIEREA LA MULTIPLICARE

1.1.1 Declarația de multiplicare - este un formular tipizat pe care agentul economic trebuie să-1 înainteze la inspectorul control semincer al direcțiilor teritoriale ANSA.

1.1.2 Documente însoțitoare ale declarației de multiplicare:

- Contract de multiplicare cu originator/menținător;
- Declarație proprie, din care sa reiasă ca originatorul/menținătorul își multiplică singur sămânța;
- Declarație sau un contract de redevență din care sa reiasă ca menținătorul își dă acordul pentru multiplicarea unui soi protejat de către alt multiplicator;
- Contractul de prestare a serviciilor de aprobare agentului economic cu autoritatea abilitată;
- In cazul seminței importate, conform sistemului OCDE, în vederea multiplicării, acordul menținătorului sau a furnizorului seminței varietății respective pentru comercializarea seminței multiplicare sau, acordul autorității de certificare din țara din care provine sămânța pentru multiplicarea varietății și condițiile sub care se multiplică sămânța, transmis la ANSA;
- Copie a documentelor de calitate în care se stabilește proveniența materialului semincer și categoria biologică:

1.1.3. Documente emise în Republica Moldova:

- Act de garantarea autenticității, pentru sămânța Amelioratorului;

- „**Certificatul de Calitate**” al lotului de sămânța certificată și ”**Actul de Inspecție în Câmp**”

1.1.4. Documente emise în țările membre CE:

- Eticheta oficială tip CE-obligatoriu;

- „**Certificatul de Calitate**” sau buletin de analiză al lotului de sămânța eliberat de un laborator acreditat pentru sămânța certificată și etichetată oficial, care este recunoscut de autoritatea din țara respectivă-facultativ;

1.1.5. Documente de calitate însoțitoare ale semințelor de import din alte țări:

- Certificat de puritate varietală, tip OCDE pentru țările afiliate la acest sistem sau „Field inspection” pentru celelalte țări;

- Certificat internațional de analiza tip ISTA, eliberat de un laborator acreditat de Asociația Internațională pentru Testare Semințelor (ISTA), sau alt tip de buletin recunoscut de autoritatea din țara respectivă;

- Eticheta oficiala tip OCDE – obligatoriu. După verificare a etichetelor oficiale, inspectorul reține o eticheta din fiecare lot;

- Descrierea morfologica și fiziologica a soiurilor în cazul în care acestea nu sunt descrise în Registrul Soiurilor de Plante al Republicii Moldova sau nu sunt disponibile autorității de certificare. În cazul soiurilor pentru care s-a depus cerere de înscriere în Registrul soiurilor de plante al Republicii Moldova se utilizează descrierea soiului așa cum este ea furnizată de solicitant sau descrierea provizorie, pe baza rezultatelor examinării oficiale a testului de distinctivitate, stabilitate și uniformitate (DUS).

- Copia autorizației și a declarației pe proprie răspundere a agentului economic pentru varietățile modificate genetic, întocmit conform Legii privind securitatea biologică a Republicii Moldova.

1.2 TERMENE DE DEPUNERE A DOCUMENTELOR

1.2.1. Declarația de multiplicare, împreună cu documentele însoțitoare, se depune la direcțiile teritoriale pentru Siguranța Alimentelor ANSA, pentru grâu / orz de toamnă până la data de 15

decembrie și pentru cereale de primăvară până la 15 mai. După aceasta data, prin excepție, în caz dacă procedura de inspectare a culturii la acea dată permite luarea unor decizii corecte de către inspectorul de stat, se poate accepta înscrierea.

1.3 VERIFICAREA DOCUMENTELOR

1.3.1. Inspectorul de stat verifică dacă:

- Declarația de multiplicare este completată corect și complet;
- Declarația este însoțită de toate documentele solicitate și acestea confirmă datele înscrise în declarație;
- Pe fiecare container a lotului de semințe este eticheta oficială. În cazul varietăților modificate genetic, pe container este eticheta cu mențiune „MODIFICAT GENETIC”;

1.3.2. Inspectorul de stat verifică dacă varietatea pentru care s-a solicitat înregistrarea la multiplicare este înscrisă în Registrul soiurilor de plante a Republicii Moldova sau în Lista soiurilor admise spre certificarea a semințelor OCDE . În caz, dacă a fost depusă „Declarația de multiplicare” pentru un soi neînregistrat în Republica Moldova, aceasta se va accepta doar în baza notificării eliberate de ANSA a Legii despre Semințe nr.68 din 05.04.2013:

- a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățământ superior de profil agricol;
- b) testărilor oficiale efectuate de Comisia de Stat;
- c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al Uniunii Europene;
- d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi);
- e) reproducerii pentru export. Semințele reproduse se reexportă integral atît ca semințe, cît și ca produse derivate.
- f) pentru remedierea deficitului de semințe pe piața internă.

1.4 ÎNSCRIEREA CULTURII LA MULTIPLICARE

1.4.1. O cultura se consideră înscrisă dacă, în urma verificării documentelor sunt respectate condițiile preliminare obligatorii pentru înființarea acesteia. Motivul de respingere sau de amânare a cererii se comunică în scris solicitantului în termen de 10 zile de la data solicitării.

1.4.2. Fiecare cultura admisă în vederea inspectării oficiale sau sub supraveghere oficială se înscrie în listă și primește un număr de identitate, înscris de inspectorii responsabili al direcțiilor teritoriale pentru Siguranța Alimentelor ANSA pe „**Declarația de Multiplicare**”, număr care este folosit în continuare și la identificarea lotului de sămânță. În caz dacă „**Declarația de Multiplicare**”, a fost admisă de inspectorii responsabili al direcțiilor teritoriale, o copie acestui document se transmite autorității abilitate întru executarea serviciilor de aprobare a sectoarelor semincere DCS ANSA.

1.4.3. Același număr de identitate al culturii va fi înscris de agentul economic și pe eticheta de identificare a parcelei.

2. ORGANIZAREA INSPECȚIEI

2.1 SISTEMUL DE INSPECTARE ȘI CATEGORII DE SEMINȚE INSPECTATE.

2.1.1. Inspecția în câmp a categoriilor de sămânța Prebază și Bază pentru grâu comun, grâu durum, ovăz, orz, seară, triticales este încredințată comisiei formate prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la aprobarea semănăturilor de soi și cercetare de câmp pe sectoare de hibridare a culturilor agricole.

2.1.2. Inspecția în câmp a categoriei de sămânța Certificată C1 (prima generație) pentru grâu comun, grâu durum, ovăz, orz, seară, triticales este încredințată inspectorilor și inspectorilor autorizați, în baza emiterii anuale a ordinului ANSA cu privire la aprobarea semănăturilor de soi și cercetare de câmp pe sectoare de hibridare a culturilor agricole.

2.2 PROGRAMUL ANUAL DE MULTIPLICARE.

2.2.1. După înscrierea culturii la multiplicare, pe baza declarațiilor de multiplicare, se întocmește Programul anual de multiplicare de către autoritatea abilitată, care conține culturile admise, pe agenți economici, specii, varietăți, categorii de sămânța și suprafața.

2.2.2. Programul anual de multiplicare cuprinde situația culturilor admise la multiplicare, care au respectat condițiile preliminare obligatorii, privind documentele și contractul de prestare a serviciilor.

2.2.3. Ulterior, în baza acestui program, se întocmește și se aprobă ordinul ANSA cu privire la inspecția în câmp a semănturilor de soi și pe sectoare de hibridare a culturilor agricole

2.3 DOCUMENTARE.

2.3.1. Înainte de începerea inspecției în câmp, inspectorul de stat și inspectorul de câmp (aprobator), trebuie să se documenteze în ceea ce privește:

- Legislație de profil în vigoare;
- Ghidul de inspecție în câmp;
- Descrierea oficiala a varietății de inspectat (DUS test);
- Condiții tehnice de producere a seminței din grupa de specii de cereale păioase;
- Alte materiale de documentare;
- Puritya varietală și a rezultatelor de post control.

2.4 PROGRAMAREA CONTROALELOR.

2.4.1. Pe baza programului anual de multiplicare primit, autoritatea abilitată întocmește un plan de inspecție a culturii, respectând numărul minim de controale stabilit în Ghidul de inspecție, în funcție de stadiul de dezvoltare al plantei și de obiectivele urmărite în aceste stadii.

Nr. de control	STADIUL DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE
1.	PÂNĂ LA ÎNSPICARE	<i>Se verifică, se determină și se înregistrează în Fișa de control nr.1 (conformitate sau neconformitate)</i> La agent economic: - varietatea însămânțată conform documentelor de proveniență;- cultura premergătoare;- metoda de semănat;- datele tehnologice. La sectoare de hibridare: - eticheta de identificare a parcelei;- distanța de izolare și culturile vecine (se face turul parcelei stabilindu-se spațiul de izolare și samurasla din spațiul de izolare);- suprafața semănată (prin turul parcelei se determină lungimea și lățimea acesteia); Dacă este cazul, se aduce la cunoștință multiplicatorului necesitatea efectuării unor lucrări pentru respectarea cerințelor de cultivare; - Se completează fișa de control și se semnează atât de multiplicator cât și de inspector.
2.	ÎNSPICARE (înflorire până la schimbarea culorii spre coacere)	- Se face o identificare a soiului folosind descrierea oficială;- În cazul hibridilor se identifică genitorii după caracteristicile morfologice folosind descrierea oficială;- Se determină densitatea de plante în câmp;- Se determină puritatea varietală;- Dacă este cazul, se aduce la cunoștință multiplicatorului necesitatea efectuării unor lucrări de remediere a purității varietale;- Se completează fișa de control și se semnează atât de multiplicator cât și de inspector.

3.	MATURITATE	- Se verifică efectuarea lucrărilor solicitate la a doua vizită (dacă este cazul); - Se face o estimare a producției; - Se verifică starea sanitară a culturii; - Se completează fișa de control cu rezultatele controlului, se aduce la cunoștință multiplicatorului care semnează fișa de control.

3. INSPECȚIA ÎN CÂMP

3.1 REALIZAREA INSPECȚIEI.

3.1.1 La agent economic se verifică:

- Conformitatea cu datele din documentele de proveniența (originalele) deținute de acesta cu cele anexate la „**Declarația de Multiplicare**”, data semănatului;
- Existența etichetei de identificare a culturii și varietății. Aceasta trebuie să aibă înscris numărul de identitate al culturii atribuit de autoritatea oficială, suprafața și eventual numele varietății.
- Culturi premergătoare.
- Izolarea spațială.

3.2 CULTURA PREMERGĂTOARE.

Trebuie să fie compatibilă cu producția de semințe a speciilor și varietăților de cultură, iar câmpul trebuie să fie suficient de liber de plante străine din culturile anterioare. În caz dacă cultura premergătoare nu este compatibilă cu producția de sămânță se poate refuza cultura semincă.

3.3 IZOLAREA SPAȚIALĂ.

3.3.1. La cerealele păioase se întâlnesc două tipuri de polenizare: autogamă și alogamă, distanțele de izolare fiind diferite în dependență de acest criteriu.

3.3.2. În cazul varietăților autogame nu este necesară o anumită distanță de izolare, deoarece lipsește pericolul polenizării încrucișate. Acest tip de polenizare se întâlnește la grâu comun, grâu durum, orz, ovăz. Nefiind precizată prin normă o distanță de izolare minimă este obligatoriu să se lua toate măsurile de a preveni impurificarea mecanică.

3.3.3. În cazul varietăților cu polenizare alogamă cum ar fi hibridii de grâu și seară este necesară respectarea distanțelor minime de izolare prevăzută în tab.1 „Distanțele de izolare la cereale păioase”.

3.3.4. În practica se poate întâlni cazul, când distanța de izolare nu este conformă cu norma prevăzută la cultura respectivă, iar pentru a se ajunge la conformitate se poate respinge o parte din cultură, pe distanță care este necesară pentru ca aceasta să corespundă celei prevăzute de norme în vigoare.

3.3.5. Când agentul economic multiplicator solicită prin contract agricultorului multiplicator o distanță de izolare mai mare decât cea din normele în vigoare se verifică respectarea distanței de izolare prevăzută prin normă și se notează în fișa de control distanța efectiv găsită în teren în urma măsurării.

Tabelul 1

DISTANȚELE DE IZOLARE LA CEREALE PĂIOASE

Nr.o	SPECIE	DISTANȚA MINIMĂ, M
1	TRITICALE , hibridi	Sămânța BAZĂ – 300; Sămânța CERTIFICATĂ - 300
2	TRITICALE , altele decât hibridi	Sămânța BAZĂ – 50; Sămânța CERTIFICATĂ - 20
3	SECARĂ: - atunci când s-a folosit sterilitatea masculină - atunci când nu s-a folosit sterilitatea masculină	Sămânța CERTIFICATĂ – 500; - Sămânța BAZĂ – 1 000; - Sămânța BAZĂ – 600;

4	GRÂU COMUN / DURUM, ORZ, OVĂZ, hibrizi (Distanța minimă de izolare pentru componentul femel, față de celelalte varietăți ale aceleiași specii, dar nu și față de componentul mascul)	25

3.4. STAREA SANITARĂ.

3.4.1. Prezența organismelor dăunătoare reduce valoarea de utilizare a semințelor în special Ustilago tritici și Ustilago nuda (Tăciunele grâului și Tăciunele orzului), este tolerată la un nivel cât mai redus.

3.4.2. Prezența bolilor se menționează în fișa de control la rubrica observații.

3.5. IDENTITATEA VARIETALĂ.

3.5.1. Perioada optimă pentru verificarea și determinarea identității varietale se situează de la înflorit până la schimbarea culorii spre coacere.

3.5.2. Verificarea identității varietale se face prin confruntarea documentelor de calitate ale seminței multiplicată cu cele declarate și în teren prin observarea efectivă a caracterelor cu un număr suficient de plante, în conformitate cu descrierea oficială a varietății respective.

3.5.3. În fișa de control se face mențiunea caracterelor cu *conform* sau *neconform*.

3.6. EVALUAREA DENSITĂȚII PLANTELOR.

3.6.1. În cazul unei parcele omogene se procedează la evaluarea densității plantelor prin efectuarea a minim 5 numărători în puncte diferite ale parcelei, care să fie reprezentative, nealergându-se în porțiunile cele mai bune sau cele mai slabe.

3.6.2. Numărătoarea se efectuează prin metoda cunoscută, adică se numără plantele la 1 metru liniar apoi se raportează la 1 m² în funcție de numărul de rânduri.

Ex. Dacă la un metru liniar au fost numărate 56 de spice, atunci la 1 m² cu distanța dintre rânduri de 12,5 cm sunt 8 rânduri cu total de 448 spice/ m² (56 spice x 8 rânduri/ m² = 448 spice/ m²).

3.6.3. Densitatea pe parcelă va fi media celor minim 5 numărători efectuate.

3.6.4. Pentru zonele cu plante heterogene, acestea se vor delimita și se va efectua numărători pentru determinarea densității separate pe fiecare parcelă delimitată, în același mod ca cel prezentat anterior.

3.7. PREZENȚA ALTOR SPECII GREU SEPARABILE.

3.7.1. În cazul prezenței altor specii de cereale păioase, altele decât cea multiplicată ca de exemplu:

- secară în grâu;

- orz în ovăz;

- grâu în ovăz;

- triticele în grâu în număr mare, inspectorul va atenționa agentul economic multiplicator că acestea sunt specii greu separabile și că partida de sămânța respectivă poate fi respinsă la certificarea finală.

3.7.2. Prezența orzului cu 2 rânduri în cultura de orz cu 6 rânduri se consideră impuritate varietală.

3.7.3. Specii greu observabile se menționează în fișa de control la rubrica observații.

3.7.4. Pentru loturile de sămânță de cereale care se comercializează, un certificat oficial privind condiții speciale pentru Avena fatua (Ovăz sălbatic) cu următoarele condiții:

- se prelevă un eșantion de cel puțin 3 kg;

- prelevat și sigilat se expediază la laborator pentru determinarea altor semințe;

- rezultatele trebuie să demonstreze lipsa semințelor de Avena fatua.

3.8. EFECTUAREA NUMĂRĂTORILOR PENTRU DETERMINAREA PURITĂȚII VARIETALE.

3.8.1. EFECTUAREA PURITĂȚII VARIETALE LA CEREALELE PĂIOASE.

3.8.1.1. Evaluarea purității varietale constă în numărarea tuturor plantelor care prezintă caractere diferite față de cele descrise în descrierea oficială a varietății respective multiplicată.

3.8.1.2. Numărul plantelor netipice găsite la efectuarea numărărilor în fiecare stație de control vor fi trecute în fișa de numărare, iar rezultatele obținute în urma efectuării calculului de puritate varietală va fi trecut în fișa de control.

3.8.1.3. Numărul stațiilor de control în care se vor efectua numărările se va calcula în funcție de mărimea suprafeței de inspectat, condiția fiind ca plantele din parcela respectivă să fie uniforme, în cazul în care inspectorul are dubii asupra rezultatului obținut poate face atâtea stații de control suplimentare câte consideră necesare, pentru a putea lua o decizie corectă.

3.8.1.4. În cazul parcelelor cu plante neuniforme acestea se vor împărți în suprafețe mai mici și vor fi examinate separat, numărul de puncte de control fiind calculat în funcție de mărimea suprafeței delimitate.

3.8.1.5. Sunt considerate ca plante netipice:

- plante care aparțin altor varietăți (de exemplu, grâu varietatea Izvoraș în grâu varietate Căpriana);

- hibrizi naturali (plante provenite din fecundarea florilor cu polen de altă varietate);

- plante mutante care prezintă caractere apărute în urma modificării structurii cromozomale;

- plante ale căror caractere se manifestă diferit, față de caracterele inițiale datorită genelor.

Exemplu:

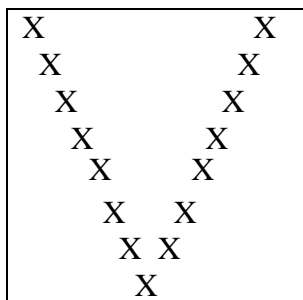
- plante cu spice laxe;
- plante cu glume alungite;
- plante speltoide cu glume dure;
- plante cu spic lax și îngust;
- plante mult mai târzii ca vegetație față de varietatea multiplicată;
- plante cu ariste mult mai mari;
- plante care prezintă distanța între noduri și articulele din rahis mult scurtate (plante compactoide).

3.8.1.6. Evaluarea purității varietale la cerealele păioase în funcție de specia multiplicată se face în două moduri:

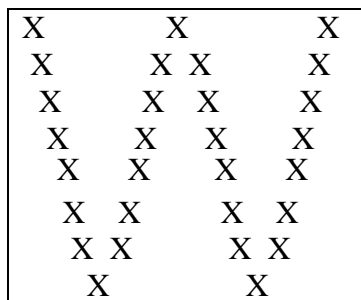
- ✓ Procentual pentru culturile de: *Triticum aestivum*; *Triticum durum*; *Triticum spelta*; *Triticum vulgare*; *Avena sativa*; *Triticale autogame*.
- ✓ În număr de impurități maximal pe unitate de suprafață la *Secale cereale* și *Oriza sativa*.

3.8.2. EVALUAREA ÎN CONFORMITATE CU NORMELE DE PURITATE VARIETALĂ ÎN PROCENTAJ.

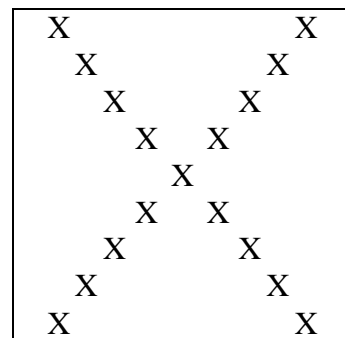
3.8.2.1. Efectuarea purității varietale pentru speciile la care aceasta se determină în procente, se procedează la deplasarea în parcelă după una dintre metodele cunoscute, adică X, V sau W, punctul de pornire fiind cel unde s-a început semănatul.

Deplasarea în V

Deplasarea în W

Deplasarea în X

3.8.2.2. În funcție de mărimea suprafeței de inspectat se va proceda la determinarea numărului de puncte de control, în care se vor face numărătorile.

Astfel încât:

✓ pentru suprafețele sub 10 ha și inclusiv 10 ha, se vor stabili 5 puncte de control cu cel puțin 2000 spice în fiecare stație;

✓ pentru suprafețele ce depășesc 10 ha, la fiecare tranșă de 10 ha se va efectua suplimentar un punct de control, dar nu mai mult de 10 puncte de control indiferent de mărimea suprafeței respective, cu condiția ca aceasta să fie uniformă.

3.8.2.3. Acest număr de puncte este minimal, în cazul în care inspectorul consideră necesar, poate efectua atâtea puncte de control suplimentare câte consideră ca sunt reprezentative pentru suprafața respectivă și poate lua o decizie corectă.

3.8.2.4. Dacă parcela nu este uniformă se va delimita suprafața, și se vor efectua atâtea puncte de control câte sunt necesare în funcție de mărimea acesteia, calculul purității varietale făcându-se separat pentru fiecare parcelă delimitată.

3.8.2.5. Puritatea varietală a parcelei examinate va fi cea calculată prin însumarea numărului de plante în stațiile de control și însumarea plantelor netipice vom afla procentul de puritate varietală (procedeu de determinare va fi exemplificat mai jos).

3.8.2.6. În cazul în care se constată că puritatea varietală nu se încadrează în normă, se va aduce la cunoștință aceasta agentul economic multiplicator prin întocmirea „Raportului” cu datele rezultate și după caz, dacă aceasta poate fi remediată prin lucrări specifice executate de către agentul economic multiplicator, se va proceda la efectuarea acesteia din nou în cazul în care acesta depune cererea de reinspecție, în funcție de rezultatul obținut și termenul de depunere a cererii se va lua decizia corespunzătoare.

3.8.2.7. În mod practic pentru efectuarea determinării purității varietale în punctul de control se va proceda astfel:

1. se vor număra spicele de pe 1 m liniar;
2. numărul de spice/m liniar determinat îl vom înmulți cu numărul de rânduri pe care vom face observația (de regulă 4 sau 5 rânduri pentru a le observa mai ușor);
3. apoi vom măsura atâția metri câți sunt necesari pentru a putea avea numărul minim de 2000 spice în stația respectivă;
4. în fișa de numărare vom nota în dreptul fiecărei stații numărul total de plante examinate, numărul de plante netipice găsite și tipul de impurități.

Exemplu:

Avem de inspectat o parcelă de grâu, categoria de sămânță C₁ în suprafața de 9 ha.

➤ numărul de puncte de control pe care le vom efectua în această parcelă este de 5;

➤ numărăm spicele pe 1 m liniar = 75 spice;

➤ 75 spice/m liniar x 5 rânduri = 375 spice;

➤ pentru a avea minim 2000 spice în stația respectivă vom măsura 6 m.l., 375 spice x 6 m.l. = 2250 spice;

➤ apoi vom proceda la identificarea plantelor netipice din stația respectivă, notăm în fișa de numărare numărul acestora și tipul impurităților găsite conform modelului prezentat mai jos. În același mod vom proceda în fiecare punct de control.

FIȘA DE NUMĂRARE PENTRU CEREALELE PĂIOASE LA CARE NORMA DE PURITATE VARIETALĂ ESTE EXPRIMATĂ ÎN PROCENTE

Nr. de identitate: _____

Categorie biologică: _____

Specia: _____

Suprafața: _____

Varietate: _____

Data: _____

Nr. punct de control	Nr. total de plante	Nr. de plante netipice	Tip de impurități
1	2 250	5	Plante mai înalte și plante fără ariste

2	2 050	2	Plante mai înalte
3	2 120	3	Spice fără ariste; Umărul glumei drept
4	2 100	6	Spice cu ariste mai scurte; Culoarea diferită a plantei; Plante mai înalte
5	2 070	2	Spice cu ariste foarte mici
TOTAL	10 590	18	X

După însumarea numărului de plante examinate în puncte de control și a numărului de plante netipice găsite, se va afla procentul purității varietale:

$$\begin{aligned}
 &10\,590 \text{ spice} \text{-----} 18 \text{ impurități} \\
 &100 \text{ spice} \text{-----} x \\
 &x = 1800 / 10\,590 = 0,16 \% \\
 &PV = 100 - 0,16 = 99,84 \%
 \end{aligned}$$

Puritatea varietală de 99,84 se încadrează în norma pentru categoria de sămânță C₁ care are limite minimale de 99,70 %, în concluzie cultura va fi “ADMISĂ”.

3.8.3. EVALUAREA PURITĂȚII VARIETALE PENTRU SPECIILE DE CEREALE LA CARE NORMELE SUNT EXPRIMATE ÎN NUMĂR MAXIMAL DE IMPURITĂȚI PE SUPRAFAȚĂ.

3.8.3.1. Speciile pentru care normele de puritate varietală sunt exprimate în număr maximal de impurități pe suprafață sunt secara și orezul.

3.8.3.2. În cadrul acestei norme se întâlnesc în funcție de specie și categoria de sămânță următoarele condiții de aprobare:

- Condiția de aprobare: 1 impuritate la 10 m².
- Condiția de aprobare: 1 impuritate la 30 m².
- Condiția de aprobare: 1 impuritate la 50 m².

3.8.3.3. Pentru determinarea purității varietale se procedează la deplasarea în parcelă după una din metodele cunoscute adică în X, V sau W, punctul de plecare fiind cel unde s-a început semănatul.

3.8.3.4. Numărul de stații de control se va determina astfel:

- Pentru suprafețele sub 10 ha și inclusiv 10 ha se vor stabili un număr de 5 puncte de control, mărimea stației fiind în funcție de condiția de aprobare de 10 m²/punctul de control, 30 m²/punctul de control sau 50 m²/punctul de control;
- Pentru suprafețele mai mari de 10 ha la fiecare tranșă de 10 ha se va face suplimentar o punctul de control, dar nu mai mult de 10 puncte de control indiferent de mărimea parcelei inspectate, cu condiția că plantele din aceasta să fie uniforme.

3.8.3.5. Acest număr de puncte de control prevăzut este minimal, în cazul în care inspectorul consideră necesar poate efectua puncte de control suplimentare pentru ca în urma efectuării determinărilor să poată lua o decizie corectă.

3.8.3.6. Dacă pantele din parcelă nu sunt uniforme se va delimita suprafața respectivă, în funcție de mărimea acesteia se vor delimita atâtea stații de control câte sunt necesare, respectând criteriile mai sus menționate.

3.8.3.7. În cazul în care se constată că puritatea varietală nu se încadrează în normă, se va informa agentul economic multiplicator prin întocmirea **Raportului** cu datele rezultate și după caz dacă aceasta poate fi remediată prin lucrări specifice executate de către agentul economic multiplicator și în urma depunerii cererii de reinspecție, se va proceda la efectuarea acesteia, în funcție de rezultatul obținut și perioada de depunere a cererii se va lua decizia corespunzătoare.

3.8.3.8. În mod practic în stația corespunzătoare vom proceda astfel:

- ✓ Se delimitează mărimea suprafeței punctului de control în funcție de condiția de aprobare;
- ✓ Apoi se procedează la numărarea plantelor netipice, numărul și tipul acestora se notează în fișa de numărare;
- ✓ În același mod se procedează în fiecare punct de control;

✓ Se face totalul și se face calculul încadrării în norma de puritate varietală.

Exemplu:

Avem de aprobat o cultură de secară; Categoria de sămânță Bază; suprafața 7 ha.

- numărul de stații de control pentru această suprafață este de 5;
- mărimea stației de control pentru categoria de sămânță Bază este de 30 m²;
- procedând la numărarea și notarea plantelor netipice conform modelului de mai jos:

Tabelul 2

NORME PRIVIND PURITATEA VARIETALĂ LA CEREALELE PĂIOASE

N.o.	SPECIA	NORME A PURITĂȚII VARIETALE
1	SECARĂ și TRITICALE , hibrizi (această normă se aplică la inspecția în câmp doar pe component femel)	Sămânța BAZĂ – 1 plantă la 30 m ² Sămânța CERTIFICATĂ – 1 plantă la 10 m ²
2	GRÂU COMUN / DURUM, ORZ, OVĂZ , alte decât hibrizii	Sămânța BAZĂ – 99,9 %; Sămânța CERTIFICATĂ C ₁ – 99,7 %; Sămânța CERTIFICATĂ C ₂ – 99,0 %;
3	TRITICALE AUTOGAME , alte decât hibrizii	Sămânța BAZĂ – 99,7 %; Sămânța CERTIFICATĂ C ₁ – 99,0 %; Sămânța CERTIFICATĂ C ₂ – 98,0 %;

FIȘA DE NUMĂRARE PENTRU CEREALE PĂIOASE LA CARE NORMA DE PURITATE VARIETALĂ ESTE EXPRIMATĂ ÎN NUMĂR DE IMPURITĂȚI LA SUPRAFAȚĂ.

Nr. de identitate: _____

Categorie biologică: _____

Specia: _____

Suprafața: _____

Varietate: _____

Data: _____

Nr. punct de control	Nr. de plante netipice / punct de control	Tip de impurități
1	1	Plantă mai înaltă
2	1	Plantă mai înaltă
3	0	-
4	1	Spice cu ariste mai mici
5	0	-
TOTAL 5 x 30 m ² = 150 m ²	3	X

Se va efectua calculul încadrării în norma de puritate varietală:

Dacă la 150 m²-----3 impurități

La 30 m²-----x

$$x = 90 / 150 = 0,6 \text{ impurități} / 30 \text{ m}^2$$

În același mod se va proceda și pentru condiția de puritate varietală de o impuritate / 10 m² și o impuritate / 50 m²

REINSPECȚIA- În cazul în care cultura seminceră nu îndeplinește condițiile impuse de Reglementările tehnice, inspectorul anunță în scris multiplicatorul printr-un raport întocmit cu datele din fișa de control, iar multiplicatorul la cerere, în termen de maxim 3 zile poate solicita o reinspecție. Dacă și în urma reinspecției cultura seminceră nu îndeplinește condițiile impuse de norme, inspectorul va elibera Documentul de inspecție cu decizia „RESPINS”.

DECLASAREA- În cazul când cultura seminceră nu îndeplinește condițiile Reglementărilor

tehnice pentru categoria respectivă, dar îndeplinește condițiile pentru o categorie inferioară, inspectorul anunță în scris multiplicatorul printr-un raport întocmit cu datele din fișa de control, iar multiplicatorul la cerere, în termen de 3 zile decide dacă dorește declasarea. În cazul când se hotărăște declasarea, inspectorul eliberează Documentul de Inspecție în câmp cu decizia „**ADMISĂ CU DECLASARE**”. Dacă multiplicatorul nu dorește declasarea, cultura se respinge și inspectorul eliberează Documentul de inspecție cu decizia „**RESPINSĂ**”

CAZURILE DE LITIGIU (presupune o nouă reinspecție) se rezolvă în timp util de către comisia în următoare componență: reprezentant MADRM, reprezentantul aparatului central al ANSA, inspector oficial (altul decât cel care a participat la inspecțiile inițiale), reprezentant autorității abilitate și reprezentantul multiplicatorului.

3.9. ESTIMAREA PRODUCȚIEI.

3.9.1. Inspectorul va proceda și la efectuarea unei estimări a producției în funcție de densitatea lotului, nr. de spiculețe, nr. de boabe în spic, masa a 1000 boabe, după formula de calcul cunoscută:

$$P = \frac{N_s \times N_b \times MMB}{100}$$

P – producția, kg/ha;

N_s – număr mediu de spice la m^2 ;

N_b – număr mediu de boabe în spic;

MMB – masa a 1000 boabe (în funcție de varietate multiplicată).

Valoarea obținută va fi notată în fișa de control.

3.10. PRELEVAREA EȘANTIONULUI MARTOR.

3.10.1. În conformitate cu Reglementările tehnice inspectorul de stat va preleva un eșantion martor din fiecare partidă recoltată înainte de expedierea seminței pentru prelucrare sau de efectuare a amestecului și care se divide în două subeșantioane pentru păstrare: una la producător, după caz, la prelucrător și una la un laborator acreditat.

4. DOCUMENTAȚIA.

4.1. Documentele folosite în cursul efectuării inspecției la cerealele păioase sunt:

- Declarația de multiplicare;
- Fișa de control;
- Fișa de numărare;
- Raport;
- Document de inspecție în câmp;
- Adeverință de transport.

4.2. Declarația de multiplicare, documentul de inspecție în câmp, adeverință de transport sunt documente reglementate prin cerințele prezentului ghid.

4.3. Fișa de control și fișa de numărare sunt documentele pe care sunt notate rezultatele controalelor și a examinărilor efectuate de inspector în teren și care pot fi adaptate în funcție de necesități. Modelul Fișei de control și fișei de numărare sunt prezentate ulterior.

4.4. Raportul este documentul prin care se aduce la cunoștință multiplicatorului existența unor deficiențe care pot provoca respingerea culturii, acesta se completează cu rezultatele din fișa de control de către inspector.

5. ÎNREGISTRĂRI.

5.1. Declarația de multiplicare este documentul care odată cu acceptarea la multiplicare este înregistrată în „**REGISTRU DE EVIDENȚĂ A DECLARAȚIILOR DE MULTIPLICARE**”.

5.2. Documentul de inspecție în câmp se emite în 3 exemplare și câte unu se transmite multiplicatorului, inspectorului de stat, inspectorului aprobator. Înregistrarea documentului de inspecție are loc la direcțiile teritoriale pentru Siguranța Alimentelor ANSA în „**REGISTRU DE EVIDENȚĂ A DOCUMENTELOR DE INSPECȚIE ÎN CÂMP**”.

Fișele de control și fișele de numărare/estimare sunt emise în urma înregistrării declarației de multiplicare la calculator, iar la listare poartă același număr de identitate cu cel al culturii.

Adeverințele de transport sunt inseriate și au numere de ordine, sunt înregistrate și eliberate sub semnătură împreună cu etichetele gri în „**REGISTRUL DE EVIDENȚĂ A DOCUMENTELOR ELIBERATE CĂTRE AGENȚII ECONOMICI**”.

Toate documentele folosite în efectuarea inspecției culturii sunt îndosariate, înregistrate, arhivate și păstrate timp de 6 ani.

6.Înregistrarea și eliberarea Certificatului OECD.

6.1 După ce agentul economic primește documentul de inspecție în câmp, numărul loturilor și a intervalelor de etichete, depune o cerere la ANSA pentru a obține Certificatul de Varietate pentru circulație liberă pe piața UE și a țărilor membre care au aderat la schemele semincere OECD. Certificatul OECD se eliberează numai în cazul dacă cultura și soiul dat este introdus în Catalogul European comun OECD.

NOTĂ: Materialul semincer nu poate circula fără certificatul de calitate eliberat de ANSA, iar cel exportat va deține certificatul de calitate de tip ISTA eliberat de un laborator acreditat și certificatul de varietate OECD eliberat de organul abilitat ANSA.

Post-Controlul se va efectua în conformitate cu prevederile instrucțiunii care este descrisă mai jos.

INSTRUCȚIUNE

cu privire la efectuarea postcontrolului materialului semincer a unor culturi agricole

5.1.1 Dispoziții generale

1. Scopul efectuării post-controlului este verificarea identității și purității varietale, a gradului de sterilitate a liniilor consangvinizate și analogilor lor sterili, precum și a analogilor soiurilor și hibrizilor simpli sterili și calității de soi a materialului semincer.

Conform Schemelor de producere a semințelor ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) la care Republica Moldova a aderat, post-controlului sunt supuse următoarele categorii de semințe a soiurilor înregistrate:

semințele de prebază, bază;

semințele de hibrizi;

semințe Certificate generația I

semințele de import (soiuri înregistrate).

2. Verificarea semințelor în post-control identifică:

a) dacă caracterele soiurilor au rămas distincte, uniforme și stabile în cursul multiplicărilor, conform descrierii oficiale în baza căreia a fost înregistrat soiul în registrul soiurilor de plante și dacă puritatea varietală corespunde normelor;

b) acțiunile de interdicere la multiplicare sau în producția pentru utilizare a loturilor de semințe necorespunzătoare ca identitate, puritate și stare fitosanitară;

c) activitățile de supraveghere și monitorizare a activității agenților economici înregistrați care produc și multiplică sau prelucrează și comercializează semințe în vederea păstrării identității și purității varietale.

3. Post-controlul în câmp este un segment al activității de însămânțare a materialului semincer pe parcele și pe suprafețe identice și se organizează pe terenurile Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante (în continuare - Comisia de Stat) și se efectuează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - ANSA), prin compararea cu proba - etalon (standard) din sămânța amelioratorului sau din sămânța de referință a soiurilor străine.

4. Post-controlul este obligatoriu în condițiile în care lotul:

a) este destinat producerii unei noi generații de semințe (post-controlul reprezintă în acest caz precontrolul generației următoare);

b) pentru sămânța care provine din import, destinată multiplicării, se prelevă o probă de referință din fiecare lot de semințe, înainte de semănat și se trimite la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

c) se verifică în post-control semințele din toate loturile destinate exportului.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate stabili verificarea în post-control a oricărei partide sau a oricărui lot de semințe, a soiurilor înregistrate când consideră necesară verificarea lor.

În post-control, caracteristicile fiecărui soi (hibrid) se efectuează în conformitate cu metodele de verificare acceptate pe plan internațional (OCDE).

Determinarea purității semințelor de soi a, precum și a gradului de androsterilitate la analogii sterili, se efectuează de către o comisie mixtă, constituită din reprezentanții Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, ameliorator sau menținătorul soiului sau hibridului.

Supravegherea metodică a post-controlului pentru determinarea purității de soi a semințelor, precum și a gradului de androsterilitate la analogii sterili este exercitată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Tehnologia cultivării plantelor pe sectoarele de semințe la post-control trebuie să corespundă cerințelor de creștere a plantelor utilizate în zona respectivă, prevederilor OCDE și prezentei instrucțiuni.

5.1.2 Prelevarea și dirijarea probelor

Prelevarea (ridicarea) probelor de semințe pentru post-control se efectuează de inspectorii abilitați din cadrul Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în prezența reprezentantului producătorului, respectiv a agentului economic care prelucrează sămânța.

Prelevarea probelor de semințe pentru post-control se efectuează conform cerințelor expuse în standardul 12036-85 "Semințele de culturi agricole. Regulile de primire și metodele de prelevare a eșantioanelor". În caz de divergențe, aprecierea calității se efectuează în conformitate cu cerințele standardului 12047-85 "Semințele de culturi agricole. Regulile aprecierii calității pentru arbitraj".

Probele de semințe din speciile și categoriile biologice care se vor verifica în microculturi, conform schemelor de producere a semințelor OCDE sunt de următoarele culturi:

a) Cereale păioase: pentru semințele de Prebază și de Bază se verifică o probă din fiecare lot de semințe; pentru sămânța Certificată, Certificată generația I, se ridică de către inspectorii abilitați câte o probă din fiecare lot, iar o fracțiune din probele a 10 loturi dintr-o partidă a unui soi autogam și o fracțiune din probele a 4 loturi dintr-o partidă a unui soi alogam formează proba care se trimite și se verifică în post-control.

b) Porumb și sorg: pentru semințele de Prebază și de Bază se verifică în post-control o proba din fiecare lot de semințe, pentru sămânța Certificată se prelevă o proba din fiecare lot, iar o fracțiune din probele a 10 loturi dintr-o partidă a unui soi sau hibrid formează proba care se trimite și se verifică în post-control.

c) Plante furajere și oleaginoase: pentru sămânța de Prebază și de Bază se verifică o probă din fiecare lot, pentru sămânța Certificată, Certificată generația I, se prelevă o probă din fiecare lot, iar o fracțiune din probele a 4 loturi dintr-o partidă formează proba care se trimite și se verifică în post-control.

d) Sfecla de zahăr și sfecla furajeră: pentru sămânța de Prebază și de Bază se verifică o probă din fiecare lot, pentru sămânța Certificată se prelevă o probă din fiecare lot de semințe, iar o fracțiune din probele a 4 loturi dintr-o partidă formează proba care se trimite și se verifică în post-control.

e) Legume: pentru sămânța de Prebază și de Bază se verifică o probă din fiecare lot de sămânțe, pentru sămânța Certificată se verifică o probă din fiecare lot de semințe, pentru sămânța Standard se verifică o probă din fiecare partidă prin sondaj.

f) Cartof: pentru sămânța de Prebază și de Bază se verifică în post-control o probă din fiecare lot, pentru sămânța Certificată se verifică la clasa A o probă pe partidă, iar la clasa B probele se verifică prin sondaj.

Nu se trimit în post-control probe prelevate în urma reambalării și reetichetării.

Probele destinate post-controlului la sămânța prelucrată se formează și se expediază în modul următor:

a) din sămânța prelucrată, se prelevă câte o probă din fiecare lot sau partidă, după caz;
b) proba pentru post-control, se expediază imediat de către prelevator la ANSA, care, ulterior, în termenele stabilite, o va trimite la Comisia de Stat; Din proba expedită, Inspectoratul General, va reține jumătate, ca martor, pentru soluționarea, în anul următor, a eventualelor litigii.

Probele destinate post-controlului la sămânța brută se formează și expediază în modul următor:

a) se ridică câte o probă din fiecare partidă aprobată, înaintea expedierii seminței pentru prelucrare, care se divide în două subprobe pentru păstrare: una la producător și una la ANSA .

b) în cazul în care producatorul nu este concomitent și prelucrător, și când este necesar un post-control din sămânța brută, prin subdivizare se formează trei probe, din care una rămâne la producător, a doua rămâne la agentul economic care prelucrează sămânța și a treia se înaintează ANSA în vederea verificării. În cazul în care producatorul este și prelucrător, se formează două probe, din care una rămâne la producător, iar a doua se expediază la ANSA;

c) probele destinate postcontrolului din sămânța brută se păstrează doi ani.

Pentru semințele care vor fi destinate exportului se pot lua probe suplimentare, care se gestionează de către ANSA.

Pentru fiecare probă inspectorii abilitați ai ANSA întocmesc, pe formulare tipizate (anexa 1), o fișă de ridicare a probei de semințe pentru verificarea purității varietale în microculturi, care se întocmește în două exemplare, din care unul se păstrează în instituția care efectuează postcontrolul, al doilea – se păstrează în organizația care a expedit semințele. Fiecare probă va purta numărul lotului sau numărul de identitate al partidei, după caz. În cazul exportului proba va purta numărul lotului de export.

Probele de semințe se trimit pentru verificare în postcontrol pe sectoarele din rețeaua Comisiei de Stat unde urmează să se efectueze verificarea purității varietale și stării sanitare, însoțite de un borderou în care se scrie specia, soiul (hibridul, linia), categoria biologică și numărul de lot.

Într-un borderou separat, care se trimite către ANSA, se va înscrie suplimentar: agentul economic producător, numărul actului de inspecție în câmp, numele inspectorului care a emis documentul.

Fișele de ridicare a probelor și copiile borderourilor se păstrează confidențial de persoana desemnată din cadrul DCS al ANSA.

Pentru postcontrol se trimite sămânța ambalată obligatoriu într-un săculeț de pânză rezistentă, sigilat, care să cuprindă cantitatea de sămânță necesară. În săculeț se va introduce o etichetă care va cuprinde: denumirea, specia, soiul, categoria biologică și numărul lotului sau partidei. O etichetă similară va fi aplicată pe săculeț, la exterior. Săculețul se sigilează cu aplicarea ștampilei organizației (agentului economic), care a expedit semințele.

Probele semințelor de Prebază, Bază se sigilează cu sigila instituției de cercetări științifice sau a Inspectoratului General.

Greutatea probei pentru post-control se stabilește conform anexei nr. 2.

5.1.3 Pregătirea probelor de semințe pentru semănat

Probele de semințe destinate post-controlului se înregistrează în ordinea primirii în cartela specială (anexa nr.3) sau registrul de înregistrare (anexa nr.4). Actele se acumulează într-o mapă specială, în ordinea primirii. Săculețele cu probe de semințe se marchează cu aceleași numere de înregistrare din cartelă sau registru, sub care se indică denumirea culturii și soiului.

Concomitent, se iau decizii referitor la utilizarea lotului dat de semințe în scopuri semincere sau sunt trecute în altă reproducție.

5.1.4 Semănatul

În dependență de cantitatea probelor primite pentru post-control, ANSA apreciază și întocmește planul de lucru și schema de amplasare a culturilor pentru efectuarea semănatului.

Parcellele semămate se marchează cu etichete pe care se indică numărul semănăturii, conform schemei de amplasare a culturilor.

Semănatul trebuie să fie efectuat în epoci optime cu respectarea regulilor tehnologice în vigoare.

Îngrijirea, supravegherea (controlul) semănăturilor

Pe întreaga perioadă a vegetației, semănăturile se supun supravegheților fenologice pe fiecare probă aparte.

În momentul în care observațiile efectuate în parcelele de control permit identificarea unor loturi necorespunzătoare din punctul de vedere al autenticității sau purității varietale, responsabilul de post-control al DCS va informa conducerea ANSA, care va lua operativ măsurile corespunzătoare în teritoriu.

La semințele importate pentru multiplicare din soiuri la care nu este disponibilă descrierea oficială sau aceasta nu este relevantă, proba ridicată de ANSA din sămânța importată va fi utilizată ca probă de referință pentru compararea cu proba din sămânța multiplicată pe teritoriul Republicii Moldova.

Rezultatele observațiilor din post-control se înscriu în registru, unde sunt descrise fazele principale de creștere și dezvoltare a plantelor, termenele de executare a lucrărilor, care se trimit la ANSA, însoțite de observațiile și concluziile responsabilului de post-control (anexele 5 și 5.1.).

Rezultatele verificării în post-control, sintetizate pe specii, se prezintă la 14 zile după notarea ultimului caracter (anexa 6).

5.1.5 Aprecierea purității de soi

Puritatea de soi se efectuează de către o comisie specială, constituită din reprezentanții instituțiilor de cercetări științifice, Comisiei de Stat, ANSA, în perioada în care apar particularitățile (simptomele) principale ale plantelor:

varză – căpățâna este formată pe deplin;

sfecla, morcovul, ridichea, ceapa – în faza coacerii industriale depline;

grâu, orz, ovăz, mei, triticale – caracterul tulpinii, spicului, culoarea bobului, aristele etc;

porumbul – consistența bobului, culoarea bobului, perioada de vegetație, știuleții etc;

floarea-soarelui – rădăcina, tulpina, frunzele, inflorescența, fructul (mășcat).

La verificarea purității în post-control se admit corespunzătoare loturile de semințe cu puritate varietală minimă, după cum urmează:

a) La floarea soarelui:

1) linii consangvinizate (mama) androsterile, cu puritate varietală minimă de 97 %, dar cu maximum 1 % plante fertile și cu maximum 2 % plante hibride.

2) linii consangvinizate (tata), cu puritate varietală minimă de 97 % (cu maximum 3 % plante netipice și sterile).

3) Hibrid Simplu (H.S) forme parentale cu puritate varietală minimă de 97 % dar cu maximum 1 % plante fertile și cu maximum 2 % plante netipice.

4) Hibrid Simplu (H.S) și Hibrid Triplu (H.T) (F1) cu puritate varietală minimă de 95 %.

b) La porumb:

1) linii consangvinizate cu puritate varietală minimă de 98 %.

2) linii consangvinizate androsterile cu puritate varietală minimă de 97 %, dar cu maximum 1 % plante fertile și cu maximum 2 % plante netipice.

3) Hibrid Simplu (H.S) forme parentale cu puritate minimă de 97 %, dar cu maximum 1 % plante cu știuleți netipici și maximum 2 % plante netipice.

4) Hibrid Simplu (H.S), Hibrid Triplu (H.T) și Hibrid Dublu (H.D) (F1) cu puritate minimă de 95 %.

c) La cereale:

1) la hibridi de *Triticum aestivum*, *Hordeum vulgare*, *Avena sativa* și *Oryza sativa* puritatea varietală minimă admisă la sămânța Certificată este 90,0 %

2) la hibridi de Secale cereale numărul de plante aparținând speciei cultivate și care sunt

recunoscute ca având manifestări netipice hibridului simplu nu trebuie să depășească 6 la 1000 plante la semințele de Bază.

3) la sămânța Certificată, hibridul trebuie să satisfacă toate cerințele în conformitate cu caracteristicile specificate la înregistrare.

d) Rapița de ulei (*Brassica napus*) la sămânța Certificată și Hibrizi: obținuți după metodele sterilității masculine citoplasmatică sau auto-incompatibilității cu puritate varietală minimă de 90 %.

e) Prezența semințelor modificate genetic în partide/loturi de semințe genetic nemodificate (non-OMG) se admite până la maximum 0,9% în urma analizelor de laborator; semințele care prezintă un procent mai mare de 0,9% impurificare cu OMG se consideră semințe modificate genetic.

Puritățile varietale minime pot fi modificate de către ansa în funcție de cerințele stabilite de reglementările sau recomandările organismelor internaționale în domeniu (OCDE), la care Republica Moldova a aderat.

5.1.6 Aprecierea gradului de hibridare

Aprecierea purității biologice a liniilor consangvinizate și a gradului de hibridare la semințele hibridilor de prima generație prin metoda electroforeză a proteinelor, se efectuează obligatoriu de către toți agenții economici antrenați în domeniul producerii, procesării și comercializării semințelor hibride preponderent de porumb și floarea soarelui.

Electroforeza se execută în laborator pentru confirmarea identității și purității varietale stabilite prin examinare în câmp.

Electroforeza se poate efectua și la speciile de:

- grâu comun, grâu durum, orz, secară ;
- plante furajere: mazăre, raigras, timofică, păiuș;
- oleaginoase: rapiță de ulei, soia;
- legume: tomate, morcov, ceapă, usturoi ;

Mărimea probelor prin electroforeză, pentru unele specii, se stabilește conform specificării.

Grupa (specia)	Mărimea probei (g) (buc)	Felul probei
Cereale păioase	200 g	sămânță
Hibrizi porumb, floarea soarelui, rapiță de ulei, mazăre, soia	500 g	sămânță
Plante furajere	50 g	sămânță
Tomate, morcov,	20 g	sămânță
Ceapa, usturoi *	500 buc.	sămânță; bulbi

* La speciile respective se poate efectua determinarea și la frunze.

Confirmarea identității și purității varietale prin electroforeză se efectuează de laboratoarele abilitate și acreditate în acest domeniu.

NOTĂ:

- **Materialul semincer destinat comercializării pe piața internă/externă precum și materialul semincer de import obligatoriu trebuie să treacă prin pre-control și post-control.**
- **Prelevare probelor pentru post-control se efectuează de către inspectorii subdiviziunilor teritoriale ANSA, conform instrucțiunii și transmise la DCS pentru a fi transmise și semănate pe sectoarele Comisiei de Stat pentru testarea soiurilor de plante.**
- **Eliberarea certificatelor de calitate inclusiv cele ISTA și de varietale OECD, atribuirea numerelor de loturi și a intervalelor de etichete pentru circulația comercială este posibilă dacă semințele au trecut procedurile de pre și post-control.**

FIȘA DE CONTROL „CEREALE PĂIOASE”

Nr. de ordine _____

Inspectorul: _____	Perioada: _____
Agent economic: _____	Specia: _____
_____	Varietate: _____
_____	Categorie biologică: _____
Nr. de înregistrare: _____	Nr. de identitate _____
	Parcela: _____ Suprafața: _____ ha

PROVENIENȚA SEMINȚEI			
Act de proveniență: Nr. _____	din _____	Emis de: _____	
Nr. lotului: _____	Cat. biologică: _____	Greutate: _____	kg
Etichete oficiale, seria, interval: _____		Nr. de etichete: _____	
Observații privind documente: _____			

Nr.o	AMPLASAREA				SCHIȚA PARCELEI				
1.	Parcela		Suprafața						
	C	NC	C	NC					
2.	DISTAȚA DE IZOLARE								
	C		NC						
3.	PLANTA PREMERGĂTOARE								
4.	SEMĂNAT								
	Data	Paritate	Distanța între rânduri						
5.	STARE CULTURALĂ								
	C		NC						
6.	IDENTITATE VARIETALĂ								
	C		NC						
7.	DENSITATEA PLANTELOR								
8.	PURITATEA VARIETALĂ								
	Nr. puncte de control	Total plante examinate	Nr. pl. tipice	Nr. pl. netipice	P.V., %				
9.	CATEGORIE DE SĂMÂNȚĂ APROBATĂ:								
10.	PRODUCȚIA ESTIMATĂ:								
11.	OBSERVAȚII:								
12.	ADEVÉRINȚE DE TRANSPORT:								
13.	CONCLUZII: Admis _____ ha; Admis sub rezervă/Declasat _____ ha; Respins _____ ha								

DATA

SEMNĂTURA INSPECTOR
RESPONSABIL

SEMNĂTURA AGENT ECONOMIC

FIȘA DE NUMĂRARE PENTRU CEREALELE PĂIOASE LA CARE NORMA DE PURITATE VARIETALĂ ESTE EXPRIMATĂ ÎN PROCENTE

Inspectorul: _____	Perioada: _____
Agent economic: _____	Specia: _____
_____	Varietate: _____
_____	Categorie biologică: _____
Nr. de înregistrare: _____	Nr. de identitate _____
	Parcela: _____ Suprafața: _____ ha

Nr. punctelor de control	Nr. total de plante / punct de control	Nr. plante netipice / punct de control	Tipul de impurități
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
TOTAL			

P.V., % =

DATA

SEMNĂTURA INSPECTOR
RESPONSABIL

SEMNĂTURA AGENT ECONOMIC

**FIȘA DE NUMĂRARE PENTRU CEREALELE PĂIOASE LA CARE NORMA
DE PURITATE VARIETALĂ ESTE EXPRIMATĂ ÎN NUMĂR DE
IMPURITĂȚI LA SUPRAFAȚĂ**

Inspectorul : _____	Perioada: _____
Agent economic: _____	Specia: _____
_____	Varietate: _____
_____	Categorie biologică: _____
Nr. de înregistrare: _____	Nr. de identitate _____
	Parcela: _____ Suprafața: _____ ha

Nr. punctelor de control	Nr. plante netipice / punct de control	Tipul de impurități
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
TOTAL		

DATA

SEMNĂTURA INSPECTOR
APROBATOR

SEMNĂTURA AGENT ECONOMIC

RAPORT NR. _____

Agent economic:			
Nr. de identitate a parcelei:	Cat. biologică:	Suprafața:	ha
Specie:	Varietate:		
Inspectorul :			

	Izolarea	Paritatea de semănat	Starea culturală	Identitatea varietală	Puritatea varietală
Conform					
Neconform					

Lucrări obligatorii de efectuat: _____

Termenul de executare a lucrărilor: _____

Suprafața admisă: _____ ha Suprafața respinsă: _____ ha

Motivul respingerii: _____

PLANUL PARCELEI		

DATA

SEMNĂTURA INSPECTOR
APROBATOR

SEMNĂTURA AGENT ECONOMIC

Suprafața respinsă se va recolta separat. Se va anunța inspectorul înainte începerii recoltatului.

ADEVERINȚA DE TRANSPORT SEMINȚE ȘI MATERIAL SĂDITOR

SERIA: _____ NR: _____

Agent economic:	
Nr. de înregistrare:	
Specia:	
Varietate (se specifică dacă soiul este modificat genetic și codul de identificare):	
Categoria biologică:	
Nr. de identitate:	
Anul recoltei:	
Cantitatea:	

Se expediază cu mijlocul de transport: _____ Nr. de înmatriculare: _____

Subsemnatul _____, inspector de stat, garantez, precum sămânța _____ provine din producția aprobată în câmp cu documentul nr. _____ eliberat de ANSA _____ și că nu a fost impurificată cu alte specii, varietăți sau categorii biologice pe timpul recoltării și transportului la stația de prelucrare.

Contractul cu stația de prelucrare Nr. _____ din _____

Recepționat _____ kg
Data _____

INSPECTOR RESPONSABIL

RESPONSABIL STAȚIA DE PRELUCRARE

Nota:

Recolta de semințe de la producător la stația de prelucrare, trebuie însoțită de „ADEVERINȚĂ DE TRANSPORT”, document eliberat și înseriat de autoritate, și completat de producător pentru fiecare mijloc de transport.

„ADEVERINȚĂ DE TRANSPORT” se completează în 3 exemplare, din care unul rămâne la agent economic, al doilea însoțește sămânța la stația de prelucrare și al treilea se depune la IGSFCS.

Sămânța necertificată final, circulă cu „ETICHETA GRI ȘI DOCUMENTUL DE ÎNSOȚIRE A SEMINȚEI NECERTIFICATĂ FINAL”.

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**
NATIONAL AGENCY FOR FOOD SAFETY

MD-2004, mun. Chișinău,
bld. Ștefan cel Mare, 162
Tel/fax. +373/022-210-010
www.ansa.gov.md, info@ansa.gov.md

MD-2004, Chișinău,
162, Ștefan cel Mare av.
Tel/fax. +373/022-210-010
info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

VARIETY CERTIFICATE CERTIFICAT DE VARIÉTÉ

Certificate Number

Certificat Numéro:

MDA-013/16

Issued under the O.E.C.D. Scheme for Varietal Certification of:
Délivré conformément au système de l'O.C.D.E. pour la certification variétale des:

☐ Grass and legume seed Semences de plantes herbagères et légumineuses	☐ Cereal seed Semences de céréales
☒ Crucifer seed and other oil or fiber species seed Semences de plantes crucifères et d'autres espèces oléagineuses ou à fibres	☐ Maize and sorghum seed Semences de maïs et de sorgho

Species Espèce	Helianthus annuus L	Variety Variété	Codru
Lot reference No. No. de référence du lot	SD300431-1015	Declared weight of lot,kg Poids déclaré du lot, kg	5852
Number of containers Nombre d'emballages	760	Label serial numbers Numéros de série des étiquettes officielles	834410 - 835169

The seed lot bearing this reference number has been produced in accordance with the OECD Seed Scheme and is approved as:
Le lot de semences portant ce numéro de référence a été produit conformément au Système des semences de l'OCDE et a été approuvé comme:

☐ Pre-Basic Seed (white label with diagonal violet stripe) Semences de Pré-Base (étiquette blanche barrée d'une bande violette)	☐ Basic Seed (white label) Semences de Base (étiquette blanche)	☒ Certified Seeds 1st Generation (blue label) Semences Certifiées, 1ère Génération (étiquette bleue)	☐ Certified Seeds ___ Generation (red label) Semences Certifiées ___ Génération (étiquette rouge)	☐ Not Finally Certified Seeds (grey label) Semences n'ayant pas été finalement certifiées (étiquette grise)

Parent Generation Lot Reference Numbers (If Applicable): / Numéro de référence du lot de la génération parentale (si concerné):

Remarks/ Remarques:

This seed lot meets EC Rules and Standards insofar as they are known
Ce lot de semences respecte les règles et les normes connues de la CE

Country of destination/ Pays destinataire:

EU Countries/ Pays membres de l'UE,
Republic of Moldova/ République de Moldova,
CIS Countries/ Pays membres de la CEI

Place

Lieu

Republic of Moldova, Chisinau**République de Moldova, Chisinau****Date****28.01.2016****Seed control Department Official**

Responsable du Département du contrôle des semences

Dumitru RUSU

Agent economic,,AMG-Agroselect
comerț”SRL

Adresa juridică mun.Chișinău, str.

M.Viteazul,11

Tel. de contact (22)829959

Aprob:
șeful Direcției Control Semincer

DI. Dumitru RUSU

CERERE

Prin prezenta, solicităm eliberarea certificatului de varietate conform Schemelor Semincere
OECD pentru următoarele loturi de semințe:

Nr. crt.	Specia	Varietate	C/B	Lotul			Intervalul de etichete
				Numărul lotului	Greutatea, kg	Nr. saci	
1.	Floarea soarelui	Hipersol	C-1	SD 300631-117	1520	190	456689-461398
2.	Floarea soarelui	Hipersol	C-1	SD 300631-217	1710	180	
3.	Floarea soarelui	Hipersol	C-1	SD 300631-317	1404	130	
4.	Floarea soarelui	Sirocco	C-1	SD 300531-117	5120	640	
5.	Floarea soarelui	Sirocco	C-1	SD 300531-217	15288	1680	
6.	Floarea soarelui	Sirocco	C-1	SD 300531-317	17334	1620	
7.	Floarea soarelui	Sirocco	C-1	SD 300531-417	24986	2015	
8.	Floarea soarelui		C-1				
9.	Floarea soarelui		C-1				
10.	Floarea soarelui		C-1				
11.	Floarea soarelui		C-1				
12.	Floarea soarelui		C-1				
13.	Floarea soarelui		C-1				

Destinatar: _____

Remarcă: _____

Reprezentant agentului economic _____ Data
depunerii cererii: de la

Numele, prenumele

Semnătura

SE COMPLETEAZĂ DE AGENȚIA